

ИНЖЕЊЕРСКА АКАДЕМИЈА СРБИЈЕ
ENGINEERING ACADEMY OF SERBIA

„INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U
PROJEKTE IZ OBLASTI **ИНŽЕНjЕРСТВА**“

KONFERENCIJA
KNJIGA KRATKIH SADRŽAJA I BIOGRAFIJA

28. OKTOBAR 2021.

BEOGRAD

Izdavač i organizator:
Inženjerska akademija Srbije, Beograd

Za izdavača:

Prof. dr Ilija Ćosić dipl. inž, predsednik IAS

Programski odbor:

Prof. dr Ilija Ćosić, predsednik Inženjerske akademije Srbije

Marijana Pajvančić članica Odbora za ljudska prava i nacionalne manjine SANU

Aleksandra Drecun, Udruženje Intersection

MSc Aleksandra Vladisavljević, međunarodna ekspertkinja za rodno budžetiranje

Olja Leković, UNWOMEN

Prof. dr Biljana Stošić, IEEE Women in Engineering

Organizacioni odbor

Prof. dr Nataša Gospić, potpredsednica Inženjerske akademija Srbije

Milana Rikanović, UNWOMEN

Prof. dr Nebojša Arsić, ERASMUS+ TRAFSAF

MSc Divna Vučković, Udruženje Jednake mogućnosti

Olja Jovičić, Savez inženjera i tehničara

Urednik

Prof. dr Nataša Gospić

Tehnički urednik

Olja Jovičić

Štampa:

Akademska izdanja, Zemun

Tiraž: 100

Godina izdavanja: 2021.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Prof dr MARIJANA PAJVANČIĆ

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U DRUŠTVENI I PRIVREDNI RAZVOJ

Javne politike u oblasti rodne ravnopravnosti polaze od multisektorske prirode ove oblasti koja nalaže i integrisanje rodne perspektive u javne politike u svim oblastima društvenog života. To je i Ustavom propisana obaveza države da vodi politiku jednakih mogućnosti i preduzima mere kako bi se izradio ambijent u kome žene i muškarci ravnopravno odlučuju o pitanjima značajnim za njihov položaj i razvoj društva.

Kontinuiranim angažmanom različitih aktera koji učestvuju i kreiranju i primeni javnih politika u oblasti rodne ravnopravnosti u proteklom periodu učinjeni su značajni pomaci na unapređenju rodne ravnopravnosti. Pomaci se beleže u oblastima prevencije i zaštite od rodno zasnovane diskriminacije i rodno zasnovanog nasilja prema ženama i nasilja u porodici, u oblasti bezbednosti, rodno odgovornom budžetiranju, zastupljenosti žena u skupštinama, podizanju znanja i svesti o značaju rodne ravnopravnosti za razvoj društva, ravnopravnijem učešću žena i muškaraca u roditeljstvu i ekonomiji staranja, unapređenju zakonodavstva, praćenju i izveštavanju o primeni propisa i planskih dokumenata na nacionalnom planu i prema međunarodnim organizacijama, integrisanju rodne perspektive u propise i planska dokumenta i intersektorskoj koordinaciji.

Primetno je da su postignuća u različitim oblastima neu jednačena. Neke oblasti značajne za razvoj društva u celini nisu bile obuhvaćene javnim politikama koje se odnose na rodnu ravnopravnost. Izostaje integrisanje rodne perspektive u javne politike u oblastima ekonomije posebno zelene i cirkularne ekonomije, očuvanju i unapređenju životne sredine, klimatskih promena, racionalnog i odgovornog korišćenja energije, podizanju energetske efikasnosti,

preduzetništvu, inovacijama, nauci, digitalnim tehnologijama, IKT sektoru i dr.

U tom kontekstu novi pristup javnim politikama u kojima se projektuje razvoj društva i oblikuju mere značajne za prevazilaženje rodnog jaza i ostvarivanje rodne ravnopravnosti ogleda se kroz dva pokazatelja.

Prvi se odnosi na pristup javnih politika u oblasti rodne ravnopravnosti u kojima se fokus pomera sa sektorskih javnih politika u oblastima koje Konvencija o sprečavanju diskriminacije žena identificiše kao oblasti značajne za prevazilaženje rodnog jaza i ostvarivanje rodne ravnopravnosti, na oblasti značajne za razvoj društva u celini.

Drugi je oslonac na Agendu 2030. godine kao univerzalnu strategiju koja uključuje tri dimenzije održivog razvoja – ekonomski rast, socijalnu inkluziju i zaštitu životne sredine. Srbija je prihvatile Agendu 2030. Očekuje se da se kroz holistički i međusektorski pristup mobilisu svi resursi u cilju ostvarivanja održivog razvoja za sve građane i građanke. Za rodnu ravnopravnost to je veoma važno.

Pored cilja 5 koji se odnosi na rodnu ravnopravnost kao faktor razvoja društva, rodna perspektiva prepoznata je i u drugim ciljevima Agende 2030. To su: cilj 1 (Svet bez siromaštva), potciljevi 1.b i 1.4; cilj 2 (Svet bez gladi), potciljevi 2.3, 2.4 i 2.a, cilj 3 (Dobro zdravlje), 3.4, 3.7, 3.8, 3.a, cilj 4 (kvalitetno obrazovanje), potciljevi 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.a), cilj 6 (Čista voda i sanitarni uslovi), potciljevi 6.1, 6.2, 6.4, cilj 7 (Dostupna i obnovljiva energija), potciljevi 7.1 i 7.2, cilj 8 (Dostojanstven rad i ekonomski rast), potciljevi 8.8 i 8.b, cilj 9 (Industrija, inovacije, infrastruktura), potcilj 9.5, cilj 10 (Smanjenje nejednakosti), potciljevi 10.2, 10.3, 10.4, 10.7, cilj 11 (Održivi gradovi i zajednice), potciljevi 11.1, 11.7, cilj 12 (Odgovorna potrošnja i proizvodnja), potciljevi 12.8, 12 a, 12.b, cilj 13 (Akcija za klimu), potciljevi 13.2, 13.3, 13.a, cilj 15 (Život na zemlji), potcilj 15.9 i cilj 16 (Mir, pravda i snažnije institucije), potciljevi 16.1, 16.3, 16.6, 16.7, 16.9, 16.10, 16..a, 16.b).

Polazeći od ovih premeta novi Zakon o rodnoj ravnopravnosti i nacionalna strategija za rodnu ravnopravnost čija je priprema u toku, rodnu ravnopravnost vezuju za razvojna pitanja kao faktor podsticanja ukupnog razvoja društva koji uključuje i održivi razvoj za sve. Ovi dokumenti javnih politika postavljaju okvir i mogućnosti za sveobuhvatno integrisanje rodne perspektive i u oblasti u kojima je to do sada izostalo.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Biografija prof dr Marijane Pajvančić

Redovna profesorka u penziji. Oblasti naučnog rada: ustavno pravo, izborno pravo, parlamentarno pravo, ustavnosudska zaštita ljudskih prava, rodna ravnopravnost. Objavila 14 monografija u zemlji i inostranstvu, od kojih 3 u oblasti rodne ravnopravnosti, 10 udžbenika u više izdanja, preko 350 naučnih radova u domaćim i međunarodnim časopisima, učetvovala na brojnim naučnim i stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu.

Članica Odbora za proučavanje manjina i ljudskih prava Srpske akademije nauka i umetnosti.

Članica Udruženja za ustavno pravo Srbije i članica Predsedništva tog udruženja.

Članica Evropskog udruženja za izborno pravo.

Aktivistkinja u organizacijama civilnog društva.

Dobitnica nagrade Izvršnog veća AP Vojvodine za ravnopravnost polova.

Dobitnica nagrade Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Danska za aktivnosti na realizaciji trećeg Milenijumskog cilja - doprinos razvoju ravnopravnosti polova u oblasti nauke.

Nagrada SEFEM za životno delo za doprinos u oblasti rodne ravnopravnosti.

PhD SVETLANA VUKOMANOVIC

**THE WAY TO GO LONGER (WOMEN AND TRANSPORT IN SERBIA)
PUT KOJIM SE DUŽE IDE (ŽENE I TRANSPORT U SRBIJI)**

In many countries – like Serbia – transport systems were initially built by men, for men. Over past centuries, men marched, rode and drove coaches, cars, buses, trains and bicycles. They went to exploration and war, school and work. Women just didn't. But times have changed. A new study supported by the World Bank found that in Serbia today, women rely on public transportation more than men. The study showed that although women and men take a similar number of trips per day, men are more autonomous in their transport, while women tend to depend on others and switch modes more often.

The Gender in Transport Study (GETS) in Serbia, launched in 2019, is the first of its kind in the Europe and Central Asia region. It identified gender differences in mobility patterns, barriers to women's mobility and recommended improvements to create a transportation system that is more gender inclusive, and confirmed that substantial changes are needed so that women can rely on transportation to be safe, accessible and convenient for their schedules.

Short CV PhD Svetlana Vukanovic

Svetlana Vukanovic is a Senior Transport Specialist with the Transport & ICT Global Practice at the World Bank. Previously she worked as a Technical Manager of Intelligent Transportation Systems (ITS) department in Siemens, responsible for management of the department and the development of technical ITS solutions for clients in the Western Balkans.

Prior to that, she was a consultant at Transver GmbH and Research Associate at Traffic Engineering Department of the Munich

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

University of Technology. Svetlana holds a PhD in Intelligent Transportation Systems from the Munich University of Technology, and MSc in Information Systems from the Faculty of Organizational Science at the University of Belgrade.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

**Dr ALEKSANDRA PETROVIĆ,
Prof. dr NATAŠA GOSPIĆ,
Prof. dr NEBOJŠA ARSIĆ,
Prof. dr OSMAN LINDOV**

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKAT TRAFSAF

U transportnom sektoru, žene se često nalaze u lošem položaju i obavljaju slabije plaćene poslove s malo mogućnosti za razvoj karijere. Ovi faktori utiču na ograničenu privlačnost transportnih poslova za žene, te kraće zadržavanje u ovom sektoru. Strateškim djelovanjem potrebno je ukloniti prepreke koje ograničavaju podjednaku zastupljenost polova, a sve sa ciljem njihovog većeg sudjelovanja i davanja doprinosu u oblasti transporta. Iako je integracija rodne ravnopravnosti uključena u mnoge strategije transportne industrije, udio žena u sektoru je još uvijek nedovoljan, što dovodi do zaključka da transport ostaje industrija u kojoj dominiraju muškarci. Jedan od ključnih problema današnjice je bezbjednost u saobraćaju, koja ako se ne izučava na pravi način i ako nema adekvatnih rješenja ima kobne posljedice za ljudske živote i prouzrokuje velike materijalne štete. Uključivanje komponente rodne ravnopravnosti, ili kako se najčešće kaže, urodnjavanje, svakako može doprinijeti u rješavanju ovog problema kroz njegovo sagledavanje iz tog ugla. Ravnomjerna zastupljenost polova jedan je od elemenata i faktora koji to omogućava, te pozitivno utiče na proces poboljšanja bezbjednosti u saobraćaju. Kontinuirano je potrebno raditi na poboljšanju položaja žena u transportnom sektoru kroz:

- izradu strategije kojom će se planirati povećan postotak žena u sektoru transporta,
- obezbjeđivanje stipendiranja za studentkinje,
- osiguravanje mentorskih programa za osposobljavanje,

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

- organizovanje udruženja žena zaposlenih u sektoru transporta,
- Urodnjavanje projekata koji se rade u sektoru transporta.

Ovakav pristup dovest će do postepenog ohrabrvanja žena za većim učešćem u sektoru transporta, kao direktnih izvršilaca i kao samih učesnika u saobraćaju. Kako je u pitanju jak privredni sektor, žene predstavljaju značajan resurs, koji se ne sme zanemariti.

Učesnici u okviru Erasmus+ projekta pod nazivom TRAFSAF – Poboljšanje sigurnosti saobraćaja u zemljama Zapadnog Balkana kroz inovaciju i razvoj kurikuluma dodiplomskih i master studija (Improving The Traffic Safety In The Western Balkan Countries Through Curriculum Innovation and Development Of Undergraduate And Master Studies), šifra/kod projekta: 598551-EPP -1-2018-1-XK-EP-PKA2-CBHE-JP. <https://trafsaf.pr.ac.rs/>, su definisali pojedine segmente projekta koji se odnose na rodnu ravnopravnost kroz urodnjavanje statističkih podataka, izrade programa koji motivišu veće učešće devojaka pri upisu modula iz bezbednosti saobraćaja, kao i veće učešće žena u edukaciji profesionalaca.

Projektom se sagledavaju i efekti bezbednosti sa aspekta učesnika u saobraćaju, sa fokusom na žene. U projektu radi 16 partnera iz Zapadnog Balkana i Evropske unije, sa ciljem poboljšanja bezbednosti u saobraćaju u zemljama Zapadnog Balkana, kroz inovaciju i razvoj kurikuluma dodiplomskih i master studija, na osnovu iskustava iz EU, kao i na osnovu istraživanja u samom projektu.

Kratke biografije

Dr Aleksandra Petrović završila je pravni fakultet Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, a doktorske-akademske studije na Pravnom fakultetu za privredu i pravosuđe Univerziteta privredna akademija u Novom Sadu upisala je školske 2018/19. godine.

Naučni stepen doktora pravnih nauka stekla je školske 2020/21. godine uspešnom odbranom doktorske disertacije pod nazivom „Efekti primene zakonske regulative na sprečavanje saobraćajnih delikata u Republici Srbiji“.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Svoje radno iskustvo započinje na Visokoj školi strukovnih studija u Zvečanu 2010. godine, a zatim od 2013. godine na Fakultetu tehničkih nauka Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, gde je i trenutno zaposlena na poslovima sekretara Fakulteta i u proceduri je za izbor u zvanje asistenta sa doktoratom.

Autor je i koautor nekoliko radova objavljenih u nacionalnim časopisima (kategorije M51 i M52) i na međunarodnim konferencijama (kategorije M33). Osim u struci, u toku karijere stiče veliko iskustvo u realizaciji međunarodnih projekata u svojstvu Erasmus + službenika sa brojnim partnerskim univerzitetima širom regiona Zapadnog Balkana i Evropske unije. Učestvovala je na više međunarodnih konferencijskih programa razmene. Govori engleski jezik.

Prof. dr Nataša Gospić u svojoj naučnoj i stručnoj karijeri prošla je put od inženjerke konstruktora do pomoćnice generalnog direktora Zajednice JPTT, direktrorce mobilnog operatora i redovne profesorke Univerziteta u Beogradu.

Uz naučne i stručne aktivnosti prof. dr Nataša Gospić posebno je aktivna u naglašavanju potrebe rodne ravnopravnosti u svim sferama društvenog života, a posebno u inženjerstvu. Bila je član Saveta Vlade RS za rodnu ravnopravnost. Od 2000 do 2005. bila je predsednica Radne grupe za položaj žena u telekomunikacijama, Međunarodne unije telekomunikacija iz Ženeve. Više od 17 godina vodi i udruženje građana Jednake mogućnosti, čija je osnovna misija jednak pristup novim tehnologijama žena i muškaraca.

Aktivna je članica udruženja Ženska vlada. Vodila je niz projekata za osnaživanje žena u korišćenju novih tehnologija i njihovih poziciranja u novoj eri digitalizacije. Od 2019 je potpredsednica Inženjerske akademije Srbije sa misijom da rodna ravnopravnost postane deo agende i Inženjerske akademije. Dobitnica je nagrade za životno delo „Andjelka Milić“.

Prof. dr Nebojša Arsić je diplomirani inženjer elektrotehnike, smer Energetika. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Numeričko i eksperimentalno modelovanje gasnog troelektrodnog iskrišta“ odranio je na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu 1994. godine. Oblast

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

naučnog interesovanja uključuje visokonaponsku ispitnu opremu, elektrotehničke materijale i obnovljive izvore električne energije. Autor i koautor je više univerzitetskih udžbenika, naučnih i stručnih radova objavljenih u međunarodnim i domaćim časopisima i saopštenim na međunarodnim i domaćim konferencijama. Rukovodilac i učesnik je na više nacionalnih i međunarodnih naučno istraživačkih i obrazovnih projekata. Za redovnog profesora na Fakultetu tehničkih nauka u Kosovskoj Mitrovici izabran je 2007. godine. Trenutno obavlja dužnost dekana na Fakultetu tehničkih nauka u Kosovskoj Mitrovici.

Prof. dr Osman Lindov doktorsku disertaciju odbranio je 24.05.2002. godine na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu, na temu: „Prilog izučavanju naleta motornog vozila na pješaka“. Od 2014. je u zvanju redovnog profesora na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu. Šef je Katedre za sigurnost u saobraćaju i predsjednik Komisije Fakulteta za ekspertize saobraćajnih nezgoda. Autor je tri univerzitska udžbenika sedam knjiga, i jedne monografije. Autor je osam skripti predavanja i vježbi. Publikovao je preko 180 naučno – stručnih radova. Sudjelovao je u izradi preko 400 studija, projekata, elaborata i ekspertiza. Posjeduje 35 Certifikata, 6 licenci i 6 rješenja o sposobljenosti i učestvovanju u različitim edukacijama u oblasti saobraćaja i transporta. Član je u više Komisija iz oblasti saobraćaja i transporta u BiH. Predsjednik je Udruženja inženjera saobraćaja i komunikacija u BiH. Stalni je član Hrvatskog znanstvenog društva za promet HZDP. Učestvovao je i više EU projekta (TEMPUS, WB, EBRD, EuroRAP, IPA, Erasmus, i dr.).

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

ALEKSANDRA DRECUN

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U **ISTRAŽIVAČKE PROJEKTE EU**

U istraživačkim projektima koje finansira Evropska komisija, posebno u okviru programa Horizont Evropa, rod je pitanje koje je uključeno u svaki od delova radnog programa, osiguravajući integrisaniji pristup istraživanju i inovacijama. Ovaj pristup ima za cilj: uravnотeženo učešće žena i muškaraca u istraživačkim i inovacionim timovima na svim nivoima, i u upravljačkim strukturama - kroz obezbeđivanje rodne ravnoteže u donošenju odluka u sektoru nauke i inovacija (kako bi se dostigao cilj od 40% nedovoljno zastupljenog pola u naučnim panelima i grupama, i 50% u savetodavnim telima), integriranje rodne dimenzije u sadržaj istraživanja i inovacija kako bi se poboljšao naučni kvalitet i društvena važnost proizvedenog znanja, tehnologije i/ili inovacije, kao i primenu rodno osetljivog budžetiranja i prevenciju rodno zasnovanog nasilja i seksualnog uznemiravanja. U mnogim pozivima Evropske komisije izričito se traži od kandidata da uzmu u obzir žene, kao i potrebe i ponašanje muškaraca.

Pored toga, korisnici sredstava se obavezuju da će promovisati jednake mogućnosti i ukloniti prepreke koje generišu diskriminaciju žena u naučnoj karijeri i donošenju odluka (podrška istraživačkim organizacijama u primeni planova rodne ravноправности). Postojanje plana rodne ravноправности će od 2022. godine biti uslov za učestvovanje istraživačkih i obrazovnih, i institucija javnog sektora, u programima koje finansira Evropska komisija. Tako će ova obaveza važiti i za sve učesnike iz Srbije koji

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

žele da budu deo ovog programa, te bi bilo celishodno da naši univerziteti i instituti slede primer Matematičkog instituta SANU, Elektrotehničkog fakulteta, Pravnog fakulteta i Rektorata Univerziteta u Beogradu, koji su te planove već izradili u okviru međunarodnih Horizont 2020 projekata usmerenih na dostizanje rodne ravnopravnosti u nauci i inovacijama, kao i da nadležne institucije pruže adekvatnu podršku, trening i obuku istraživačkim organizacijama za ispunjavanje ovog važnog zadatka.

Biografija Aleksandre Drecun

Aleksandra Drecun je predsednica medjunarodne organizacije Intersection, savetnica Svetske banke za kapitalne investicije, direktorka za Evropu Harvard Alumni Asocijације, članica stručnih tela Direktorata za nauku i inovacije Evropske Komisije za program Horizon Europe, Matematičkog instituta SANU i Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, potpredsednica European Science Engagement Association (EUSEA) i članica Trilateralne komisije. Vodi (i vodila je) brojne medjunarodne naučne projekte iz programa FP7, Creative Europe, Comenius i Horizont 2020 Evropske komisije, od kojih su mnogi usmereni i na integrisanje principa rodne ravnopravnosti u nauku i inovacije. Blisko sarađuje sa naučnim fondacijama SAD-a i Irske. Ko-osnivačica je kompanija Genial i Genial Science. Bila je generalna sekretarka Ministarstva finansija i predsednika Republike Srbije, predstavnica Srbije u GRECO i SPAI programima Saveta Evrope, specijalna savetnica Vlade Srbije za Nacionalni investicioni plan, prva direktorka nacionalnog Centra za promociju nauke i predsednica UO Beogradske filharmonije. Dobitnica je dve Oktobarske nagrade, nagrada „Nikola Tesla“ i „Milutin Milanković“, Povelje Matematičke gimnazije, i stipendija Fonda „Albert Vajs“ i Harvard Kokkalis Fellowship. Završila je osnovne i specijalističke studije na Pravnom fakultetu u Beogradu, i poslediplomske studije na Univerzitetu Harvard, u Sjedinjenim Američkim Državama.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Prof. dr KOSTA JOVANOVIĆ

Dr MAJA TRUMIC

H2020 PROJEKAT MINDTHEGEPS ZA RAVNOPRAVOST U ISTRAŽIVANJU I OBRAZOVANJU

Projekat MINDtheGEps ima misiju da smanji neravноправност rođeva u evropskim istraživačkim institucijama i generiše podatke koji će pospešiti razvoj nacionalnih i evropskih politika za rodnu ravnopravnost u istraživačkim institucijama. U okviru ovog projekta, Elektrotehnički fakultet će raditi na prikupljanju podataka u cilju identifikacije faktora koji dovode do neravноправnosti i dizajnirati i nadgledati plan rodne ravnopravnosti, krojen tako da odgovara strukturalnom i kulturološkom kontekstu ove institucije.

Biografije autora

Prof. dr Kosta Jovanović je vanredni profesor na Elektrotehničkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu i rukovodilac Laboratorije za robotiku na ETF-u. Doktorirao je u oblasti robotike na ETF-u 2016. Godine, a stručno se usavršavao u kompaniji SMS Siemag, Tehničkom Univerzitetu u Minhenu i DLR Institututu za robotiku i mehatroniku u Nemačkoj. Na ETF-u je do sada rukovodio sa 3 Horizon 2020 projekata, kao i 4 projekta kaskadnog finansiranja Horizon 2020 programa u oblastima industrijske i medicinske robotike. Prema bazi Google Scholar autor je 61 rada koji su citirani 1.100 puta. U okviru Horizon 2020 projekta MINDtheGEps sa timom kolega na ETF-u istražuje potencijale i perspektive žena u oblasti mehatronike sa posebnim aspektom na oblasti obrazovanja i istraživanja.

Dr Maja Trumić je istraživač na Elektrotehničkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu, i član Laboratorije za robotiku na ETF-u. Doktorirala je u oblasti estimacije krutosti i adaptivnog upravljanja kod popustljivih robota 2021. godine na Elektrotehničkom fakultetu i na

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Univerzitetu u Palermu, u Italiji, u okviru dvojnih doktorskih studija. Stručno se usavršavala na Vojnotehničkom institutu u Beogradu, u istraživačkom centru kompanije Bosch u Reningenu i postrojenju istoimene kompanije u Bilu, u Nemačkoj. U okviru Horizon 2020 projekta MINDtheGEPs sa timom kolega na ETF-u istražuje potencijale i perspektive žena u oblasti mehatronike sa posebnim aspektom na oblasti obrazovanja i istraživanja.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Dr ZORAN MARKOVIĆ

PRIKAZ HORIZONT 2020 PROJEKTA LETSGEPS I ISKUSTVA MATEMATIČKOG INSTITUTA SANU U OSTVARIVANJU RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Od 2020. godine Matematički institut SANU je, kao jedna od osam partnerskih, ustanova uključen u Horizont 2020 projekat posvećan izradi i sprovođenju planova za rodnu ravnopravnost i rodno odgovorno budžetiranje u naučne ustanove, LeTSGEPs – Leading Towards Sustainable Gender Equality Plans in research performing organizations. U izlaganju će biti predstavljena iskustva Matematičkog instituta tokom prvi godinu i po dana ovog projekta, a poseban fokus će biti na predstavljanju jednog od rezultata projekta: prvoj verziji institutskog Plana rodne ravnopravnosti, koji je Matematički institut usvojio 27. maja ove godine. Razmotriće se pitanje značaja donošenja planova rodne ravnopravnosti u akademskim i naučnim institucijama, i njihova važnost u svetu konkursanja na pozive Evropske komisije za finansiranje nauke (COST, Horizon Europe, itd.). Na kraju, biće predstavljene institutske aktivnosti na promociji uloge žena istraživača u matematici, računarstvu i mehanici, sa akcentom na važnost rodne ravnopravnosti u nauci i inovacijama.

Biografija prof. dr Zorana Markovića

Dr Zoran Marković je naučni savetnik i predsednik Naučnog saveta Matematičkog instituta SANU. Doktorirao je na Univerzitetu Pensilvanije (University of Pennsylvania) u Filadelfiji, SAD. Bio je gostujući profesor na Univerzitetu Kalifornije, u Berkliju (University of California, Berkeley). Na Matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gde je 1989. izabran za vanrednog profesora, predavao je matematičku logiku, algebru, teoriju algoritama, teoriju formalnih jezika i automata. Glavna oblast njegovog interesovanja je matematička logika i njena primena. U ovoj oblasti je objavio više naučnih radova u

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

vodećim svetskim časopisima. Pored nastavnog i naučnog rada, bio je 30 godina direktor Matematičkog instituta SANU (1984-2014), rukovodilac brojnih projekata u oblasti matematike i računarstva, zamenik predsednika Odbora za matematiku RSIZ Nauke, član saveta Fonda za nauku RS, član Saveta za nauku Ministarstva za nauku (1992-1996) i Saveta Zavoda za informatiku SANU (1989-1994). Aktivno radi na popularizaciji matematike i nauke: predvodnik je tima Matematičkog instituta u organizaciji manifestacije Maj mesec matematike. Bio je predstavnik MISANU u Horizont 2020 projektu posvećenom odgovornom istraživanju i inovacijama, NUCLEUS – New Understanding of Communication, Learning and Engagement in Universities and Scientific Institutions (2015-2019), i predvodi tim instituta u Horizont 2020 projektu posvećenom implementaciji planova za rodnu ravnopravnost i rodno odgovorno budžetiranje u naučne ustanove, LeTSGEPs – Leading Towards Sustainable Gender Equality Plans in research performing organizations.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

**Prof. dr LIVIJA CVETIĆANIN
MSc IVONA NINKOV**

INTEGRISANJE ŽENA U SAVREMENE PROJEKTE IZ OBLASTI SAJBER-FIZIČKIH SISTEMA

Danas, u vreme četvrte industrijske revolucije, neophodno je sagledati ulogu žena u projektovanju savremenih sajber-fizičkih sistema (SFS). Ovakvi kompleksni sistemi koje čine fizičko-mehanički elementi automatski upravljeni i kontrolisani kompjuterskim algoritima predstavljaju našu stvarnost ali i budućnost. Jedan od najznačajnijih projekata u svetu koji je nadomak realizacije je autonomni automobil bez vozača. Istraživanja koja su vršena u svetu pokazuju znatno veću neupućenost žena u odnosu na muškarce o postojanju takvih projekata, a prema podacima vrlo mali broj ih je uključen na rad na projektovanju, konstruisanju ili realizaciji istih. Iako se ta vozila već testiraju i na javnim putevima gradova u zemlji, njihova potpuna integracija u saobraćaj očekuje se već u toku ove decenije. Istraživanja pokazuju veliku nespremnost žena da ih prihvate i da se u njima voze. Objašnjenje se može naći u činjenici da u ovakvim projektima od značaja za celo čovečanstvo nije učestvovao dovoljan broj žena, koje bi ostavile prepoznatljivi pečat. Ovakav multidisciplinarni projekat mora se sagledati iz svih aspekata: tehničkih, ekonomskih, socijalnih, psiholoških, pravnih, itd. i zahtevaju ugradnju rodne specifičnosti. Anketa je pokazala da žene izražavaju skepsu i neslaganje sa velikim brojem ključnih odluka koje samostalno donosi takvo vozilo (naročito u slučaju sudara gde su moguće i ljudske žrtve). Razlog je taj što u projektovanju tog glavnog segmenta ovakvog vozila, a to je sistem za mašinsko odlučivanje sa ugrađenom veštačkom inteligencijom, nije u dovoljnoj meri učestvovala žena sa svojom specifičnosti razmišljanja i senzibilitetom. Cilj rada je da ukaže na neophodnost ravnopravnog angažovanja žena u projektovanju budućih SFS, a pre svega onih u kojima razlike polova imaju uticaja na odlučivanje o njihovoj prihvatljivosti.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Biografije autora

Prof dr Livija Cvetičanin (rodj. Pinter) je redovni profesor Univerziteta u Novom Sadu (Srbija) i redovni profesor Obuda univerziteta u Budimpešti (Mađarska). Nakon završenog Mašinskog fakulteta u Novom Sadu, odbranila je magistarski rad na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Doktorirala je na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu, a zvanje doktora nauka je stekla i na Mađarskoj akademiji nauka u Budimpešti. Počasni je profesor Politehničkog univerziteta u Temišvaru (Rumunija) i Univerziteta prirodnih nauka u Segedinu (Mađarska).

Direktor je Departmana za tehničku mehaniku i dizajn i šef Katedre za mehaniku na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu. Rukovodilac je međunarodne doktorske škole Doctoral School of Safety and Security Sciences na Obuda univerzitetu u Budimpešti. Izvodi nastavu na osnovnim, master i doktorskim studijama. Kao koautor objavila je 6 udžbenika na srpskom jeziku koja su doživela više izdanja.

Oblast naučnog rada su joj nelinearne oscilacije, dinamika rotora i mehanizama, dinamika tela i sistema sa promenljivom masom. Publikovala je 6 monografija na engleskom jeziku kod poznatih stranih izdavača (Springer, Gordon & Breach) i to 4 kao jedini autor, a 2 u koautorstvu. Objavila je više od 300 radova od kojih više od 180 u časopisima koji su evidentirani u Scopusu i Web of Science.

Održala je veliki broj predavanja po pozivu i bila nastavnik na međunarodnoj doktorskoj školi nelinearnih nauka u Sao Paolu (Brazil) i Međunarodnom centru za mehaniku u Udinama (Italija). Boravila je na studijskim boravcima na mnogim univerzitetima sveta uključujući i Waseda univerzitet u Tokiju (Japan). Na osnovu istraživanja obavljenih na Univerzitetu Stanford (SAD) za 2018. i 2020. svrstana je među 1.5 posto najznačajnijih naučnika sveta po celokupnom svom radnom opusu i citiranosti, kao i za rad u tim godinama.

Pored nastavnog i naučnog rada intenzivno je obavljala transfer znanja u privredu. Bila je aktivna u radu različitih naučnih i strukovnih asocijacija u zemlji i иностранству. Bila je predsednik Jugoslovenskog društva za mehaniku. Redovni je član Akademije nelinearnih nauka

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Srbije, Inženjerske akademije Srbije, Inženjerske akademije Mađarske, Vojvođanske akademije nauka i umetnosti kao i Naučnog društva Srbije.

MSc Ivona Ninkov (rođena Kakaš), diplomirani pravnik. Rođena je u Novom Sadu, diplomirala na Pravnom fakultetu i završila master studije iz oblasti zaštite potrošača. Master studije iz oblasti ljudskih prava završila je na Univerzitetu De Montfort u Lesteru (Engleska). Student je završne godine doktorskih studija na Obuda univerzitetu u Budimpešti (Mađarska). Objavila je preko 20 radova od kojih 2 na SCI listi. Kao student učestvovala je dva puta kao vođa tima na međunarodnom takmičenju koji organizuje Helsinški komitet za ljudska prava i mlade pravnike i osvojila drugo odnosno četvrti mesto. Učestvovala je na desetonedeljnem kursu o Evropskoj konvenciji za ljudska prava HUDOC u Helsinkiju. Osnivač je nevladine organizacije za promociju i zaštitu ljudskih prava. Kao konsultant radila je u advokatskoj kancelariji u Novom Sadu. Trenutno je zapošljena u Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu (Francuska). Govori srpski, francuski, engleski i madjarski jezik.

INTETGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Prof. dr SNEŽANA TADIĆ

PROJEKAT ASOCIJACIJE ŽENA U LOGISTICI

U proteklih nekoliko decenija beleži se stabilan, iako spor napredak žena u sektoru logistike. Promene su vidljive u svim oblastima logistike i na svim nivoima odlučivanja, ali su žene i dalje nedovoljno iskorišćen resurs. Istraživanja pokazuju da su kompanije sa ženama liderkama uspešnije, ali su retke kompanije koje napredak u oblasti ženskog liderstva definišu kao jedan od poslovnih prioriteta. Ipak, sve više je onih kompanija koje razvijaju, promovišu i sponzorišu žene u logistici. Jedan od razloga je veće prisustvo žena u tim kompanijama, ali i podizanje svesti o značaju i sposobnostima žena.

Žene su strpljivije, upornije, preciznije, tačnije i često efikasnije jer se mogu duže koncentrisati i bolje kontrolisati emocije. Ipak, na putu ka uspehu, one se i dalje suočavaju sa mnogim preprekama. Nisu u pitanju samo sistemski problemi, pristranost u sistemu zapošljavanja i napredovanja i životni prioriteti, ženama generalno treba više samopouzdanja da vode.

U cilju otklanjanja problema, boljeg iskorišćenja potencijala i podizanja liderstva žena u logistici, a na bazi svetskih iskustava, nastala je inicijativa osnivanja Asocijacije žena u logistici. Ideja je prihvaćena u celom regionu sa verom da je došlo vreme za žene u logistici. Zadaci Asocijacije bili bi pokretanje i koordinacija različitih inicijativa u cilju razvoja i promocije liderstva žena u logistici. U ovom radu opisane su neke od osnovnih obeležja Asocijacije, kao što su: otvorenost (slobodan pristup za sve zainteresovane), sveobuhvatnost (uključivanje svih sfera delovanja), integrisanost (razvoj mreže žena u logistici), dostupnost, stimulisanje inovativnosti itd.

Biografija prof. dr Snežane Tadić

Prof. dr Snežana Tadić, vanredna profesorka, rođena je 1974. godine u Nikšiću, gde je završila osnovnu školu i Gimnaziju, prirodno

INTETGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

matematički smer. Po završetku srednje škole upisala je Saobraćajni fakultet u Beogradu, gde je diplomirala, magistrirala i doktorirala. Dobitница je nagrade Privredne komore Beograda za najbolje doktorske disertacije za 2014/2015. Redovna je članica Inženjerske akademije Srbije (IAS), članica Skupštine Saveza inženjera i tehničara Srbije (SITS) i predsednica Odbora za razvoj – negovanje inženjerskog podmlatka SITS.

Od 2001. godine je angažovana u nastavnim aktivnostima osnovnih, master i doktorskih studija za grupu predmeta uže naučne oblasti Intermodalni transport, logistički centri i city logistika. Bila je mentorka i članica komisija za odbranu preko 360 diplomskih, završnih i master radova. Trenutno je mentorka tri doktoranda. Kao profesorka je angažovana i na Saobraćajnom fakultetu u Doboju, Fakultetu za saobraćaj, komunikacije i logistiku Budva i na Vojnoj akademiji. Na ovim fakultetima je bila mentorka pri izradi više završnih i master radova.

Prof. dr Snežana Tadić je autorka pet knjiga, dva poglavlja u međunarodnim monografijama i preko 120 radova (14 objavljeno u časopisima sa SCI liste). Kao rukovodilac ili član projektnog tima učestvovala je u izradi 33 studije i projekta. Članica je uredivačkog odbora Saobraćajnog fakulteta i dva međunarodna časopisa. Bila je jedan je od osnivača i podpredsednica Grupacije za city logistiku pri Privrednoj komori Beograda, a od 2017. godine je članica Saveta za city logistiku Privredne komore Srbije. Lokalni je koordinator CEEPUS mreže FINALIST (Fostering sustainable partnership between academia and industry in improving applicability of logistics thinking). Po pozivu je održala više predavanja i učestvovala na više međunarodnih radionica i naučno-stručnih konferencija.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

**NATAŠA ĐURIĆ
MILENA ZINDOVIĆ
MAJA LALIĆ**

KAKO GRADOVE VRATITI GRAĐANKAMA? **ANALIZA URBANISTIČKOG PLANIRANJA I PROJEKTOVANJA U SRBIJI SA STANOVIŠTA RODNE RAVNOPRAVNOSTI¹**

Cilj inicijative „Rodno-osetljivo urbanističko planiranje i projektovanje u Srbiji“ je jačanje integrisanih i participativnih pristupa održivom rodno-odgovornom urbanom razvoju omogućavanjem i podržavanjem saradnje i izgradnje kapaciteta urbanih aktera, inovativnih akcija, znanja, razvoja politike i komunikacije u ovoj oblasti. Urodnjavanje planske i tehničke dokumentacije podrazumeva definisanje cilja i sredstava koje usmeravaju, određuju ili garantuju da se kroz celokupan planski i projektanski proces neće zanemariti specifične potrebe različitih društvenih grupa, a sa ciljem planiranja i izgradnje grada koji je po meri građanki i građana.

To podrazumeva da se specifične potrebe uzimaju u obzir u svim fazama izrade plana ili projekta, od definisanja ciljeva do evaluacije realizovanih rešenja. Da bi u potpunosti zaživilo, urodnjavanje zahteva određenu promenu stavova, institucija, ponašanja i procesa, koji sačinjavaju uobičajenu praksu. Ovo se postiže analizama, zagonjanjem, promocijom, umrežavanjem projektnim menadžmentom baziranim na rezultatima i kvalitetnim upravljanjem informacijama

¹ Inicijativa “Rodno-osetljivo urbanističko planiranje i projektovanje u Srbiji” sprovodi se u saradnji Ženskog arhitektonskog društva sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena u Srbiji - UN Women, pod okriljem trogodišnjeg projekta „Ključni koraci ka rodnoj ravnopravnosti u Srbiji“, finansiranog od strane Evropske komisije u okviru Instrumenta za pretprištupnu pomoć (IPA) II, kao podrška Vladi Republike Srbije u efikasnoj primeni EU Acquis-a o ravnopravnosti polova i nacionalnog zakona i strategije o rodnoj ravnopravnosti.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

i komunikacijama.

Analiza valorizuje lokalni kontekst urbanističkog planiranja i projektovanja sa stanovišta rodne ravnopravnosti, uključujući postojeći zakonski okvir i relevantne akte u Srbiji, mapira participativne i rodne elemente u aktuelnoj planskoj i urbanističkoj praksi i dokumentaciji, kao i relevantne aktere - nosioce procesa urbanističkog planiranja. Vodič za planiranje i projektovanje rodno-osećljivih javnih prostora, baziran na nalazima analize, sugerije tačke unapređenja rodno-osećljivog pristupa u samim procesima planiranja i projektovanja kroz konkretne alate za drugačije sagledavanje tema namene i zoniranja, gustine izgrađenosti i urbane tipologije, urbane mobilnosti, participacije građana i ko-kreacije, funkcije i opremljenosti javnih prostora, pristupačnosti, bezbednosti i sigurnost, te dizajna i umetnosti u javnom prostoru.

Biografije autorki

Milena Zindović

Arhitektkinja, osnivačica arhitektonskog studija „MZ Studio“ u kome se bavi arhitektonskim i urbanističkim projektovanjem. Autorka je inicijative Žene u arhitekturi i urednica knjige „Žene u arhitekturi i Savremena arhitektura u Srbiji posle 1900.“ Osnovne studije završila je na Arhitektonском fakultetu u Beogradu, a magistarske studije na Cornell University, Njujork, gde se fokusirala na odnos arhitekture i medija prezentacije. Stručno iskustvo sticala je u Beogradu i Ljubljani, a potom kao direktorka JUP „Plan“ Šabac.

Dobitnica je priznanja Salona arhitekture u Beogradu i Novom Sadu, i prve nagrade na Salonu Urbanizma. Kao predavačica učestvuje na stručnim skupovima i konferencijama u zemlji i inostranstvu. Članica je Inženjerske Komore Srbije i osnivačica Ženskog Arhitektonskog Društva.

Nataša Đurić

Arhitektkinja čiji višegodišnji profesionalni rad karakteriše interesovanje za različite oblasti i teme u okviru arhitektonske struke, kao što

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

su arhitektonsko i urbanističko projektovanje, urbanističko planiranje ali i problemi sprovođenja i usavršavanja zakonskih procedura u okviru planiranja i izgradnje objekata. Dobitnica je nagrade na Salonu arhitekture u Novom Sadu 2007, I nagrade 13. Salon urbanizma u sekciji Regulacionih planova, Nagrade iz fonda Aleksandar Šaletić 2005. Osnivačica je Ženskog Arhitektonskog Društva.

Maja Lalić

Arhitektkinja, predsednica udruženja Mikser, kreativna direktorka Mikser festivala, direktorka komunikacija i diseminacije projekata evropske saradnje Horizon 2020: euPOLIS i HEART. Diplomirala na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na Kolumbiju univerzitetuu Njujorku stiće zvanje Magistra nauka iz oblasti arhitekture i urbanog dizajna sa fokusom na održivo planiranje gradova uz participaciju građana. Osnivačica kulturne organizacije Mikser zaslužne za organizovanje brojnih izložbi i događaja na polju arhitekture, dizajna i komunikacija. Pokretačica Mikser festivala i suosnivačica nezavisnih kulturno-društvenih centara Refugee Aid Miksalište i Mikser House u Sarajevu i Beogradu. Maja vodi arhitektonski studio reMiks i potpisuje projekte Supermarket, Mikser House, Tele-nor Flagship store, itd. Autorka je godišnje smotre talenata Ghost project i inicijatorka regionalne platforme Young Balkan Designers. Suosnivačica je Ženskog arhitektonskog društva, članica Mense, višestruka dobitnica nagrada Arhitektonskog salona u Beogradu, priznanja „European Citizenship Award 2016“, nagrade Evropskog pokreta, kao i arhitektonskih nagrada Lucille Smyser Lowenfish Memorial Prize i Kinne Fellows Memorial Prize, obe na Kolumbiju Univerzitetu u Njujorku.

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

Prof. dr. TEODORA RUTAR ŠUMAN

ENGINEERING IDENTITY IN THE ENGINEERING PROFESSION FROM COLLEGE TO THE ENGINEERING PRACTICE

INŽENJERSKI IDENTITET OD UNIVERZITETA DO INŽENJERSKE PRAKSE

Identity is both within the individual (personal) and without (social); it is situated in the self and in the groups to which we think we belong. Identity is a consistency of the self across time as well as a reflection of the individual's environment. Our identities shape the experiences we embrace, and reciprocally, those experiences shape our identities. Identity affects how we feel about ourselves and about our groups; when we identify with an esteemed group, we feel better about ourselves and, in turn, we feel better about the group. We behave consistently with our identities, choosing behaviors with meanings that match our self-conceptions. In sum, identity influences who we think we are, how we feel about who we are, what we think we can do and be, and where and with whom we think we belong.

Identity influences whether we feel we belong in a program and what we believe we can achieve. It has been shown to influence what goals are pursued and the level and type of effort put towards those goals. Identity is a determining factor in one pursuing, persisting, and persevering in engineering.

Identity is an important factor affecting whether women remain in STEM fields. Although women's implicit attitudes toward engineering are positive, women perceive engineering as a male field. When their gender roles and their behaviors (e.g., occupation) don't match, women may experience an identity conflict. This gender role conflict may affect women's attrition from STEM fields. Identity can be measured through explicit and implicit measures (IAT). The results of the IATs point to the need for programmatic changes

INTEGRISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PROJEKTE IZ OBLASTI INŽENJERSTVA

that help females develop stronger identities with engineering. This project is sponsored by the National Science Foundation.

Short CV Professor Teodora Rutar Shuman

Professor Teodora Rutar Shuman is the Chair of the Mechanical Engineering Department at Seattle University and an Affiliate Professor at the University of Washington. She is the PI on a NSF-RED grant „Revolutionizing a Mechanical Engineering Department through Industry Immersion and a Focus on Identity“. Her research also includes NO_x formation in lean-premixed combustion and electro-mechanical systems for sustainable processing of microalgae. Her work is published in venues including the Journal of Engineering Education, IEEE Transactions on Education, Bioresource Technology, Chemical Engineering Journal, Proceedings of the Combustion Institute, and Combustion and Flame. She is a member of the American Society for Engineering Education, American Society of Mechanical Engineers, and the Algae Biomass Organization. She received a dipl.ing. degree in mechanical engineering from Belgrade University, and an M.S.M.E. and a Ph.D. from the University of Washington.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
62:305-055.2(048)

КОНФЕРЕНЦИЈА "Интегрисање родне равноправности у пројекте из области инжењерства" (2021) ; Београд

Knjiga kratkih sadržaja i biografija / Konferencija "Integriranje rodne ravnopravnosti u projekte iz oblasti inženjerstva", Beograd, 28. oktobar 2021. ; [organizator] Inženjerska akademija Srbije = Engineering Academy of Serbia ; [urednik Nataša Gospić]. - Beograd : Inženjerska akademija Srbije, 2021 (Zemun : Akademska izdanja). - 27 str. ; 25 cm

Tiraž 100.

ISBN 978-86-87379-18-3

a) Инжењерство -- Родна равноправност -- Апстракти

COBISS.SR-ID 48861705